

University of Groningen

Case note: ECLI:NL:HR:2016:613

Brouwer, J.G.; Wierenga, A.J.

Published in:
 Administratiefrechtelijke Beslissingen (AB)

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version
 Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:
 2016

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):
 Brouwer, J. G., & Wierenga, A. J. (2016). Case note: ECLI:NL:HR:2016:613: AB 2016/217.
 Administratiefrechtelijke Beslissingen (AB).

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

Ne bis in idem bij bestrijding voetbalvandalisme.

HR 12-04-2016, ECLI:NL:HR:2016:613, m.nt. J.G. Brouwer en A.J. Wierenga

Instantie	Hoge Raad (Strafkamer)
Datum	12 april 2016
Magistraten	Mrs. A.J.A. van Dorst, J. de Hullu, H.A.G. Splinter-van Kan, Y. Buruma, E.S.G.N.A.I. van de Griend
Zaaknummer	15/00504
Noot	J.G. Brouwer en A.J. Wierenga
Folio weergave	Download gedrukte versie (PDF)
Vakgebied(en)	Materieel strafrecht / Algemeen Internationaal belastingrecht / Algemeen Bijzonder strafrecht / Openbare orde Internationaal publiekrecht / Mensenrechten
Brondocumenten	ECLI:NL:HR:2016:613, Uitspraak, Hoge Raad (Strafkamer), 12-04-2016; ECLI:NL:PHR:2016:205, Conclusie, Hoge Raad (Advocaat-Generaal), 16-02-2016;
Wetgeving	Art. 6 EVRM

Essentie

Ne bis in idem bij bestrijding voetbalvandalisme.

Samenvatting

In cassatie kan ervan worden uitgegaan dat het opleggen van een stadionverbod door de KNVB en het verbeuren van een geldboete aan de KNVB steunen op de standaardvoorwaarden die van toepassing zijn op de bij de koop van een toegangs- of seizoenskaart gesloten civielrechtelijke overeenkomst. Het opleggen van een stadionverbod en/of het verbeuren van de geldboete zijn slechts mogelijk ten aanzien van de koper van een toegangs- of seizoenskaart en louter ter zake van het — kort gezegd — in het kader van een voetbalwedstrijd niet-naleven van die voorwaarden, ook al kan de verdenking van het begaan zijn van een strafbaar feit wel de aanleiding vormen voor het opleggen aan hem van een stadionverbod en/of het verbeuren door hem van een geldboete. Voorts wordt een persoon aan wie door de KNVB een stadionverbod is opgelegd slechts beperkt in zijn bewegingsvrijheid gehinderd en is aan het verbeuren van een geldboete rechtens geen vervangende hechtenis verbonden. Gelet hierop

kan de toepassing van deze maatregelen door de KNVB niet worden aangemerkt als een 'criminal charge' als bedoeld in art. 6 EVRM (vgl. de criteria genoemd in EHRM 8 juni 1976, nr. 5370/72, Engel tegen Nederland, NJ 1978/223). Het oordeel van het Hof dat erop neerkomt dat het Openbaar Ministerie het recht tot strafvervolging van de verdachte niet verliest door de enkele omstandigheid dat in verband met hetzelfde feit een stadionverbod is opgelegd en een geldboete is verbeurd, is dus juist.

Partij(en)

Arrest op het beroep in cassatie tegen een arrest van het Gerechtshof Amsterdam van 27 januari 2015, nr. 23/000657-14 in de strafzaak tegen verdachte.

Uitspraak

Geding in cassatie

Het beroep is ingesteld door de verdachte. Namens deze heeft M. Berndsen, advocaat te Amsterdam, bij schriftuur een middel van cassatie voorgesteld. De schriftuur is aan dit arrest gehecht en maakt daarvan deel uit.

De Advocaat-Generaal A.J. Machielse heeft geconcludeerd tot verwerping van het beroep.

De raadsman heeft daarop schriftelijk gereageerd.

Beoordeling van het middel

2.1.

Het middel behelst de klacht dat het Hof ten onrechte, althans onvoldoende gemotiveerd, het verweer heeft verworpen dat het Openbaar Ministerie niet-ontvankelijk dient te worden verklaard in de vervolging wegens strijd met het ne bis in idem-beginsel nu in verband met het tenlastegelegde feit reeds door de KNVB een stadionverbod is opgelegd en aan de KNVB een geldboete is verbeurd.

2.2.1.

Aan de verdachte is tenlastegelegd dat:

“hij op of omstreeks 23 november 2013 te Amsterdam met een ander of anderen, op een voor het publiek toegankelijke plaats, de Amsterdam Arena, in elk geval op een voor het publiek toegankelijke plaats, openlijk in vereniging geweld heeft gepleegd tegen slachtoffer en/of een of meer stewards, welk geweld bestond uit het slaan en/of stompen en/of schoppen en/of trappen van slachtoffer en/of die stewards en/of in de richting van slachtoffer en/of die stewards en/of het gooien en/of smijten met bier en/of (andere) voorwerpen.”

2.2.2.

Het Hof heeft het in het middel bedoelde verweer als volgt samengevat en verworpen:

“Namens de verdachte is overeenkomstig de overgelegde en in het procesdossier gevoegde pleitaantekeningen betoogd dat het Openbaar Ministerie niet ontvankelijk in de vervolging van de verdachte dient worden te verklaard. Hiertoe heeft de raadsman — verkort weergegeven — aangevoerd dat, nu de door de KNVB aan de verdachte opgelegde maatregel van een driejarig stadionverbod en een geldboete van € 450 een 'criminal charge' is in de zin van artikel 6, eerste lid, van het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden (hierna: EVRM), de strafrechtelijke vervolging van de verdachte door het Openbaar Ministerie in strijd is met het verbod van dubbele vervolging (ne bis in idem beginsel). De raadsman verwijst hiervoor naar het arrest van Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) van 25 oktober 2005 (*Blake tegen het Verenigd Koninkrijk*, appl. nr. 68890/01). Het hof overweegt hieromtrent als volgt.

De overwegingen van het EHRM in de betreffende beslissing (r.o. 96-100) houden in dat de privaatrechtelijke aard van een maatregel niet reeds op zichzelf uitsluit dat tevens sprake is van een strafvervolging. Het hof laat zich in zijn beslissing echter niet uit over een mogelijke schending van het ne bis in idem beginsel, terwijl het de maatregel in de betreffende zaak ook niet heeft aangemerkt als een criminal charge. Derhalve biedt deze beslissing zonder nadere onderbouwing van de raadsman geenszins steun voor de conclusie dat de maatregelen van de KNVB moeten worden aangemerkt als een strafvervolging, nog daargelaten of daarmee ook het verbod van dubbele strafvervolging is geschonden.

Het hof ziet ook overigens geen aanknopingspunt voor de juistheid van de stelling van de raadsman.”

2.3.1.

In cassatie kan ervan worden uitgegaan dat het opleggen van een stadionverbod door de KNVB en het verbeuren van een geldboete aan de KNVB steunen op de standaardvoorwaarden die van toepassing zijn op de bij de koop van een toegangs- of seizoenskaart gesloten civielrechtelijke overeenkomst. Het opleggen van een stadionverbod en/of het verbeuren van de geldboete zijn slechts mogelijk ten aanzien van de koper van een toegangs- of seizoenskaart en louter ter zake van het — kort gezegd — in het kader van een voetbalwedstrijd niet-naleven van die voorwaarden, ook al kan de verdenking van het begaan zijn van een strafbaar feit wel de aanleiding vormen voor het opleggen aan hem van een stadionverbod en/of het verbeuren door hem van een geldboete. Voorts wordt een persoon aan wie door de KNVB een stadionverbod is opgelegd slechts beperkt in zijn bewegingsvrijheid gehinderd en is aan het verbeuren van een geldboete rechtens geen vervangende hechtenis verbonden. Gelet hierop kan de toepassing van deze maatregelen door de KNVB niet worden aangemerkt als een 'criminal charge' als bedoeld in art. 6 EVRM (vgl. de criteria genoemd in EHRM 8 juni 1976, nr. 5370/72, *Engel tegen Nederland*, NJ 1978/223).

2.3.2.

Het oordeel van het Hof dat erop neerkomt dat het Openbaar Ministerie het recht tot strafvervolging van de verdachte niet verliest door de enkele omstandigheid dat in verband met hetzelfde feit een stadionverbod is opgelegd en een geldboete is verbeurd, is dus juist.

2.4.

Het middel faalt.

Beslissing

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Noot

Auteur: J.G. Brouwer en A.J. Wierenga^[1]

Zie noot onder AB 2016/219

Voetnoten

[1]

Mr. A.J. Wierenga is docent/onderzoeker aan de RuG.